

Η μελαγχολία της απώλειας

ΤΟΥ ΓΙΑΩΡΓΟΥ ΜΥΛΩΝΑ

Εστιάζοντας στη ζωή που διακόπτεκε, κινούμενος με ενστικτώδη προσέγγιση στα σωθικά του κτιρίου, σε χώρους που έχουν μείνει έρμαιο στα χέρια των καιρών, ο φωτογράφος Αβραάμ Παυλίδης στρέφει το βλέμμα μας σε εγκαταλεηθένους χώρους, σε τόπους κυριολεκτικά δυστοπικούς. Στη σημερινή Ελλάδα δυσκολεύεται κανείς να αποφύγει τον συσχετισμό μιας φωτογραφικής αποτύπωσης με μια εξαρθρωμένη αγορά, μια παραλυμένη κοινωνία. Η αποβιομηκάνιση όμως, την οποία φωτοαγγεί ο Παυλίδης, είχε ξεκινήσει πριν από αρκετά χρόνια, ως σύμπτωμα μιας κρίσης που υπέβρασε.

Με μνήμες από την Ανατολική Μακεδονία της δεκαετίας του 1950 - έζησε ως παιδί σε χωριό του Νομού Σερρών -, με τα καπνοχώματα, τα καφενεία, την αστική και αγροτική τοπογραφία, ο Αβραάμ Παυλίδης μαθήτευσε από μικρός «στη μελαγχολία της απώλειας που διαπερνά σαν ηλεκτρικό ρεύμα την ελληνική επαρχία». Η Όπεια του στο αρχιτεκτονικό σχέδιο και τη ζωγραφική, μέσα από τη γνωριμία με τον Γιάννη Τσαρούχη και τον θαυμασμό για το έργο του Γιάννη Σπυρόπουλου, διαμόρφωσαν ένα βλέμμα αναχωρητικό, προσπλωμένο σ' ένα έργο οσιούφειο ενάντια

στη λήθη ενός κόσμου ανυπεράσπιστου. «Είναι σαν μνημόσυνο στους προγόνους μας, στους ανώνυμους μάστορες που σμίλευσαν το εσωτερικό πρόσωπο μιας Ελλάδας που χάθηκε», λέει ο φωτογράφος που είχε την τύχη να γνωρίσει προσωπικά τον Γιάννη Τσαρούχη στο Άγιον Όρος. Και συνεχίζει: «Όλα αυτά με επηρέασαν, έστω και υποσυνείδητα, σε αυτή τη μοναχική πορεία. Υπάρχουν περιπτώσεις που η ζωγραφική και οι φωτογραφίες μου είναι συγκοινωνούντα δοχεία».

Φορτισμένα

Εχοντας προχωρήσει σε μια εσωτερική σύνθεση ζωγραφικής και φωτογραφίας, ο Παυλίδης, ταξιδεύοντας στις ευκατές της Ελλάδας, καταγράφει με χαρακτηριστικό τρόπο οικίες, ναούς, καφενεία, νοσοκομεία ή εργοστάσια παρατημένα στον χρόνο, φορτισμένα με μνήμες και ιστορία. Παθιάζεται με το ίδιο το γεγονός της ζωής που κατοίκισε αυτούς τους χώρους και που τα αποτυπώματά της συνεχίζουν να

«εξανθρωπίζουν» τα ερείπια, σημειώνοντας πως «δεν με ενδιαφέρει το περιβλημα, αλλά η ψυχή των πραγμάτων». Ετσι, ανακαλύπτει λεπτομέρειες στις οποίες ο χρόνος, η ύλη και το χρώμα σμίγουν απρόσμενα σε ένα αποτέλεσμα σχεδόν ανεικονικό, όπως στο ζωγραφικό έργο του Γιάννη Σπυρόπουλου.

Ο Παυλίδης γίνεται παρατηρητής των ερειπίων, ταξιδεύοντας σε όλη τη χώρα με το διαρκές κίνητρο να αντικρίσει μια εικόνα που δεν έχει ξαναδεί, μέσα από μια ιδιαίτερη παραδοξότητα: ότι εκτιμά τις αρετές της παράδοσης, ενώ συγχρόνως αναζητεί διαρκώς νέες εικόνες στις στάχτες της, μέσα σε νέα ερείπια. Ισως η αιγυπτιακή αυτή αντίφαση να συνιστά το δακτυλικό αποτύπωμα μιας ολόκληρης εποχής. Και ο Παυλίδης μοιάζει να έλκει ακαταμάχητα από τις αιγυπτιακές αντιφάσεις και τα επιμελώς κρυμμένα μυστικά.

Σημειώνει χαρακτηριστικά ο Ηρακλής Παπαϊωάννου: «Οι φωτογραφίες του Παυλίδη υποδεικνύουν την ερμηνεία της μέσα Ελλάδας... Καθώς μάλιστα οι χώροι αυτοί αργά ή

γρήγορα θα γκρεμιστούν, θα ανακαινιστούν ή θα μένουν αόριστα σφραγισμένοι, το βλέμμα του Αβραάμ Παυλίδη είναι συχνά το τελευταίο που καίδεται, με επιμελώς κρυμμένη στοργή, αυτά τα ανθρώπινα καταλοιπα, ψηλαφώντας το κενό ανάμεσα σε μια ζωή και στα πράγματα που στοιχειώνουν μετά το τέλος της».

Διανομή βιβλίων

Ο σεμνός φωτογράφος εργάστηκε για χρόνια σε εταιρεία διανομής βιβλίων, προτού το 1976 ξεκινήσει να ταξιδεύει στην Ελλάδα και να αρχίσει να φωτογραφίζει. Δουλεύει του έχουν παρουσιαστεί τα τελευταία χρόνια σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό όπως, μεταξύ άλλων, η ατομική έκθεση στο Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης (2004) και στην γκαλερί της Βιέννης «Forum am Schillerplatz» (2009).

Η έκθεση φωτογραφίας του Αβραάμ Παυλίδη «Νέα Ερείπια», που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά πέρυσι στη Θεσσαλονίκη και κατόπιν στην Αθήνα, φιλοξενείται μέχρι τις 26 Αυγούστου στο Μουσείο της Πόλης του Βόλου (Φερών 17). Ωράριο: Τρίτη, Πέμπτη, Σάββατο, Κυριακή: 10.00 - 13.30, Τετάρτη και Παρασκευή: 10.00 - 13.30 & 18.00 - 21.00, Δευτέρα κλειστά. Η ομότιπη έκδοση, στην οποία το φωτογραφικό σώμα συνοδεύει εξαιρετικό κείμενο του Ηρακλή Παπαϊωάννου, κυκλοφορεί από τις εκδόσεις του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας.

Σχολεία, νοσοκομεία, εργοστάσια, παρατημένα στο χρόνο, καταγράφονται από τον Αβραάμ Παυλίδη